

नेपाल गजेट

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड १३] काठमाडौं, ज्येष्ठ २० गते २०२० साल [संख्या ८

श्री ५ को सरकार
अर्थ मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको मुद्रा निकासी नियमावली २०१६ सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

मुद्रा निकासी नियमावली २०१६,

नेपाल मुद्रा ऐन २०१६ को परिच्छेद ६ को दफा १० को उप-दफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले विदेशमा मुद्रा निकासी गर्न र मुद्रा संकलन गर्ने-हरूको माग पूर्ति गर्नको निमित्त देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:- (१) यी नियमहरूको नाम मुद्रा निकासी नियमहरू २०१६ रहेको छ ।

(२) यी नियमहरू तुरुन्त प्रारम्भ हुने छन् ।

२. परिभाषा:- विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यी नियमहरूमा-

(क) "ऐन" भन्नाले नेपाल मुद्रा ऐन, २०१६ सम्मन्त पर्छ ।

(१)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ख) “मुद्रा” भन्नाले जुनसुकै धातुको वा धातुहरूको संमिश्रणको पुरानो वा चलन चल्तीमा रहेको श्री ५ को सरकारको टक लाग्ने टक्सारबाट उत्पादन गरिएको मुद्रा सम्झनु पर्छ ।

(ग) “मुद्राको सेट” भन्नाले सुनको सिक्का बाहेक १ पैसेदेखि रु. १। सम्मको अर्थात् - १ - २, - ५, - १०, - २५ - ५०, र रु एकको थान ७ लाई मुद्राको सेट सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद - २

३. मुद्रा माग गर्नेहरूले गर्नुपर्ने:- टक्सार विभागबाट निकालिएको दररेट तोकिएको मुद्राहरूको सूची बमोजिम मुद्रा माग गर्नेहरूले त्यस्तो मुद्राको माग ने. रा. बैंक मार्फत पूरा लाग्ने मूल्य पेसकी पठाई माग गरेमा ने. रा. बैंक ले टक्सारलाई तयार गर्न अर्डर दिने र प्राप्त भएको विदेशी रुपैयां (भा. रु. बाहेक) पौण्ड डलर इत्यादि छुट्टै एउटा मुद्रा निकासी पेसकी खातामा सरकारी सट्टी दररेट बमोजिम ने. रु. मा ग्राम्दानी बांझ्नेछ ।

४. टक्सारले दररेट बनाउँदा गर्नुपर्ने:- यस्तो मुद्रा निकासीमा सयकडा सय भन्सार लाग्ने हुँदा टक्सारले दररेट बनाउँदा सोसमेतको हिसाबले पन सयकडा सय दररेट भन्सार महसूल जोडी जम्मा मूल्य कायम गर्नुपर्छ ।

५. सुन चाँदी खरीद गर्ने:- बहुमूल्यांकन धातु सुन चाँदीको मुद्राहरू विदेशबाट माग गरेमा भारतीय मुद्रा बाहेक अन्य विदेशी मु. मा बजार भाउको दोब्बर लिई लाग्ने भन्भार महसूल र अरु खर्चसमेत कटाई निकासी गर्न दिने सो तयार गर्नलाई सुन चाँदी टक्सार विभागमा मौज्जात भए सोही मौज्जातबाट र नभए ने. रा. बैंक ए. ज. अफिसमा नेपाल बैंकसंग तहांबाट लेखी आएको दररेट बमोजिम खरीद गर्न तहां पनि नपाइएमा टक्सार डाइरेक्टरले बजार खरीद गर्न आदेश दिन सक्नेछ ।

परिच्छेद - ३

६. डाइरेक्टरले आवश्यक खर्च गर्न सक्नेछ:- माग भैआएको मुद्राहरू तयार गर्दादेखि निकासी गर्दासम्म जो लाग्ने खर्च प्राप्त भएको पेसकीबाट टक्सार विभागका डाइरेक्टरले खर्च गर्न सक्नेछन् ।

७. धातुहरूको दर कायम गर्ने:- धातुहरूको दर कायम गर्दा प्रचलित दर वा खरीद भएको दर जुन बढी हुन्छ सोही दर कायम गर्नुपर्छ ।

८. टक्सार विभागमा प्रतिनिधि खटाउने:- माग बमोजिम तयार गरिएका मुद्रा सेटहरू प्याकिंग गर्नुभन्दा अगाडि टक्सार विभागको सूचना बमोजिम नेपाल राष्ट्रबैंक र भन्सार तथा अन्तःशल्क विभाग वा सम्बन्धित भन्सार अड्डाबाट एक एक जवान प्रतिनिधि

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

टक्सार विभागको सूचना बमोजिम खटिई आउने छन् । र त्यसरी खटिई आएको प्रतिनि-
धिको अगाडि मुद्राहरू प्याक गरी त्यसमा भन्सारको सिलछापसमेत लगाई जलान
गरिनेछ ।

९. भन्सार महसूल टक्सार विभागले दिने:- निकासी हुने मुद्रामा लाग्ने भन्सार महसूल
टक्सार विभागले जम्मा भैरहेको पेशकी खाताबाट भुक्तानी दिनेछ ।
१०. टक्सार विभागले बिलहरू पठाउने:- निकासी हुने मुद्राहरूको ४ प्रति बिल टक्सार
विभागले तयार गरी एक प्रति सक्कल बिल मुद्राहरूसाथ पठाउने र एक प्रति आफूकहाँ
राखी एक एक प्रति ने. रा. बैंक र भन्सार तथा अन्तःशुल्क विभाग वा सम्बन्धित भन्सार
अड्डामा पठाउने छ ।
११. पेशकी मुद्रा फिर्ता पठाउने:- मुद्रा निकासी गर्न पेशकी प्राप्त भएको विदेशी मुद्रा (भा.
रू. बाहेक) मा लाग्ने खूद जम्मा खर्च कटाई बाँकी पेशकी रुपैयाँ जुन मुद्रामा प्राप्त
भएकोछ, सोही मुद्रामा सटही दर बमोजिम मुद्रा माग गर्दा पेशकी पठाउनेहरूलाई ने.
रा. बैंकले लाग्ने खर्चसमेत कटाई फिर्ता पठाइदिनुपर्छ ।
१२. टक्सार विभागले सर्वरकम दाखिल गर्ने:- मुद्रा निकासीबाट प्राप्त भएको पेशकी मोल-
मध्येबाट मुद्राहरू तयार गर्दा र निकासी गर्दा भएको खर्च र भन्सार महसूल ईत्यादि
कटाई बचत रहन आउने रकम टक्सार विभागले सर्वरकममा दाखिल गर्ने छ ।

परिच्छेद-४

विविध

१३. विभागीय प्रमुखले ज्यालादारी राख्न सक्ने :- यस्तो मुद्रा सेट तयार गर्नलाई टक्सार
विभागका कमचारीले तय्याएमा प्राप्त भएको पेशकी रुपैयाँबाट खर्च गर्ने गरी विभा-
गीय प्रमुखले ज्यालादारी राख्न सक्ने छन् ।
१४. जति खर्च लेख्ने:- मुद्रा तयार गर्दा जाने जति टक्सार विभागका डाइरेक्टरको तज-
बिज बमोजिम खर्च लेख्न सकिनेछ ।
१५. यस प्रकारका मुद्राको छुट्टै हिसाब राख्ने:- यस प्रकारको मुद्राहरूको छुट्टै हिसाब किताब
टक्सार विभागले राख्नेछ जसको अन्तिम लेखापरीक्षण सालको एक पटक महालेखा
परीक्षकको विभागबाट हुने छ ।
१६. बाधा अडकाउ फुकाउने:- यस्ता अरू बाधा अडकाउ परेमा टक्सार डाइरेक्टरले सो
फुकाउने व्यवस्था गर्न सक्ने छन् ।

आज्ञाले-

डा. यादवप्रसाद पन्त

श्री ५ को सरकारको सचिव,

अर्थ मन्त्रालय ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

१३८
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।